

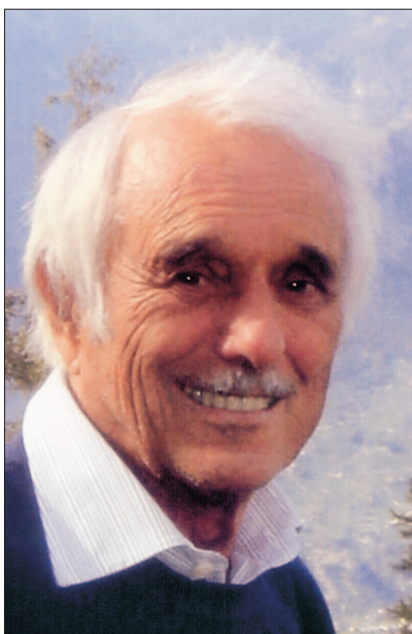
**Prof. Maurice Edmond Müller, M.D.
(28. 3. 1918–10. 5. 2009)**

Ve věku 91 let zemřel dne 10. května 2009 prof. M. E. Müller. Poslední rozloučení se konalo v bernské katedrále 18. května 2009.

Prof. M. E. Müller se narodil 28. března 1918 v Bielu. Jeho matka dbala na přísné francouzské vychování, žil ale v německé části Švýcarska, kde školy byly německé. Otec byl obchodník. Již jako dítě byl vůdčí osobností – kormidelníkem na veslici – a mezi dětmi hrál prim. V sedmnácti letech patentoval nosič na kravaty, při železné neděli sbíral staré bicykly, které renovoval a prodával. Studoval medicínu ve Freiburgu, Bernu a Lausanne v letech 1936–1944. Po skončení studií (1944–1945), přerušovaném během války vojenskou službou, se zúčastnil lékařské mise v Habeši. Po návratu nastoupil ve starém Balgristu, kde byla prováděna klasická ortopedie – „Krippel-orthopaedie“. V roce 1947 přechází jako „Oberarzt“ do všeobecné kantonální nemocnice v Liestalu. Od roku 1949 se cíleně věnuje studiu ortopedie a navštěvuje významné kliniky: prof. Langeho, prof. Witta, prof. Hohmanna, prof. Merle d'Aubigneho, prof. Roberta Judeta, prof. van Nese, prof. Danise, prof. Pauwelse.

V roce 1952 nastupuje na ortopedickou kliniku Balgrist v Bernu k prof. R. Francillonovi. Návštěva u prof. Danise na něho hluboce zapůsobí a jeho princip kompresní dlahy, kortikální a spongiózní šrouby a vyříznutí závitů závitníky přijímá jako zásadní myšlenku, stejně jako nitrodřeňové hřebování.

Celé období pobytu v Balgristu se vzdělává v operativní ortopedii, zkouší nové postupy, léčí zlomeniny a testuje všechny dostupné techniky osteosyntézy. Z literatury jsou to zejména dva zdroje, které studuje – knihy A. Lambotta a Danise. Jednou týdně operuje na různých pracovištích u budoucích AO přátel. V roce 1956 se stává odborným lékařem pro ortopedii a připravuje svoji habitační práci „Hüftnahen Osteotomien“. Exaktně cituje Zahradníčka, jeho per-

Prof. M. E. Müller

trochanterickou derotativní osteotomií se zkrácením femuru i jeho osteosyntézu hřebem a cerkláží. V roce 1957 habilituje, avšak na konzervativní klinice prof. Francillona „tyto novoty dále zkoušet nemůže“. Rozchází se. Habilitační práce vychází jako monografie „Hüftnahen Femur-osteotomien“ (1957).

Už od roku 1952, kdy se na vojně spřátelil se Schneiderem, začínají přípravné práce na AO. V roce 1953 se k příznivcům této myšlenky přidává Willenegger, který pro spolupráci v roce 1956 získává také Allgöwera.

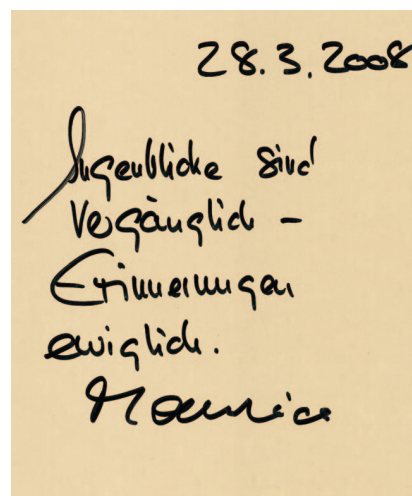
Hlavními cíli, které si Müller stanovil, jsou: anatomická rekonstrukce zlomenin, obnova funkce poraněných končetin (časné zatěžování), krátká hospitalizace – brzký návrat do práce, šetření měkkých tkání, svalů a cév.

Léčebné principy, které přijal, spočívají v Küntschnerově hřebování, kompresní dlahy podle Danise, zevní osteosyntéze (rámová fixace Charnleyova, Lambottův fixatér) a v tahové cerkláži. Všechny tyto postupy modernizuje.

Významné bylo jeho setkání v dubnu 1958 s Robertem Matysem – majitelem malé továrničky, se kterým za 3 roky vytvořil základní instrumentária a implantáty v kazetách. Vytváří technickou komisi, které až do roku 1982 předsedá.

Rozhodující je však datum 6. října 1958, kdy byla založena Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesefragen AO (11 švýcarských chirurgů). Sekretářem je jmenován M. E. Müller, předsedou (Hauptmann) je Schneider, dalšími členy byli Willenegger, Allgöwer, Bandi a další. Stanovili si čtyři nosné sloupky činnosti:

- dokumentace (děrovací karty)
- vývoj perfektních nástrojů a implantátů
- výuka (operační kurzy AO)
- výzkum

Věnování v knížce o M. E. Müllerovi
(archiv prof. O. Čecha)

V prosinci 1960 je v Davosu organizován první AO kurz. Tato tradice trvá dodnes.

Zajímavá byla náplň práce a života M. E. Müllera v letech 1957–1960. S kufříkem plným kazet s nástroji a implantáty cestuje a operuje po celém Švýcarsku. Pracuje na zdoko-

Při předávání čestného členství naší společnosti, Praha, 1988

nalení instrumentária a implantátů, zkouší nové techniky, vyučuje a získává další příznivce.

V roce 1960 je doc. M. E. Müller jmenován přednostou nově postavené ortopedicko-traumatologické kliniky v St. Gallenu se 180 lůžky. Zde nastává zlaté období Müllerovy školy. Vytváří pilotní kliniku AO, kde se operuje, dokumentuje a učí podle Müllerových představ. Zástupcem Müllera se stává B. G. Weber, spolupracovník z Balgristu. Touto školou

prošlo 85 přednostů vedoucích pracovišť po celém světě, ke kterým se rovněž řadím.

Vedle osteosyntézy od roku 1961 M. E. Müller rozvíjí i endoprotetiku kyčelního kloubu. V roce 1965 zavádí banánový dřík umožňující výkon bez odtěti trochanterů – postup při náhradě kyčelního kloubu, který se rychle rozšířil do celého světa. V roce 1966 zahajuje firma Protek výrobu kyčelních náhrad, kterou Müller zakládá.

V roce 1963 se stává Müller současně také přednostou ortopedické kliniky v Bernu, kam dojíždí každý pátek. Přednáší studentům, operuje. V roce 1967 přechází definitivně ze St. Gallenu do Bernu a jeho nástupcem v St. Gallenu se stává B. G. Weber.

V roce 1968 zakládá v Bernu Foundation für Fortbildung, Forschung und Dokumentation in Orthopaedischen Chirurgie. V Bernu se během své další kariéry stává děkanem lékařské fakulty, přijímá řadu významných funkcí a v roce 1982 předává technickou komisi AO, založenou v roce 1955, prof. Stefanovi Perrenovi.

S prof. M. E. Müllerem jsme měli možnost navázat kontakt, navštívit kliniku v St. Gallenu společně s doc. Stryhalem v lednu 1965. M. E. Müller si vysoce vážil prof. Zahradníčka, znal jeho kyčelní chirurgii. V roce 1968 navštívil v Československu náš kongres v Karvině společně s prof. Weberem, prof. Küntscherem, J. Judetem a prof. Ehaltem. Byl naším hostem i v roce 1988 při příležitosti kongresu pod patronací SICOT v Praze, kde mu bylo uděleno čestné členství naší ortopedické společnosti. Byl naším přítelem.

V osobě prof. M. E. Müllera odchází velká autorita světové ortopedie. Na přelomu tisíciletí byl vyhlášen za největší ortopedickou osobnost 20. století.

Prof. MUDr. Oldřich Čech, DrSc.